

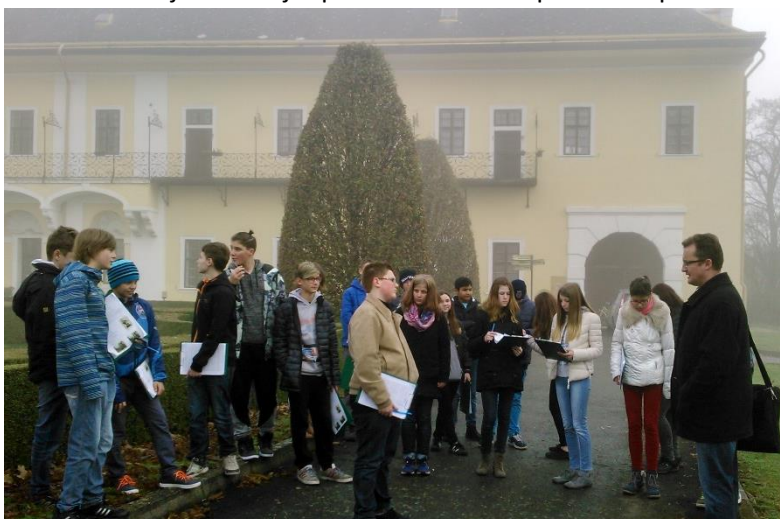

DĚJEPISNÁ PROCHÁZKA BAROKNÍ LYSOU

Za mlhou hustou tak, že by se dala krájet, a možná ještě dál... Ne, nečeká vás pohádka o Rákosníčkovi. To jen v pondělí 21. listopadu padla na naše město taková mlha, že jsme si sotva viděli na špičku nosu. Na tento den jsme měli s velkým předstihem plánovanou každoroční dějepisnou vycházku za lyským barokem. Na počátku třetí vyučovací hodiny jsme si s ním dali rande přímo před římskokatolickým kostelem sv. Jana Křtitele. Dvouhodinové dostaveníčko s poznáváním místních barokních památek mohlo začít. A že byla mlha? Nevadí. Přece jen se od rána trošku rozpustila a barokním památkám docela slušela.

Vycházku jsme uspořádali ve spolupráci s Muzeem Bedřicha Hrozného. Dostali jsme pracovní listy a pak už stačilo jen pečlivě poslouchat, dívat se a v toku informací i vizuálních dojmů zachytit základní údaje potřebné pro doplnění otázek, křížovky, kvízu a míst vynechaných v souvislém textu. Kromě obecného poučení o dobovém kontextu a typických znacích barokního slohu se nám dostalo poutavého vyprávění o vzniku místních pamětihodností. Porovnávali jsme vnější podobu i vnitřní působení prostoru a

výzdoby římskokatolického kostela s reformačním kostelem. Jména panovníků se střídala se jmény slavných umělců, kteří svůj autorský rukopis zanechali i u nás v Lysé nad Labem. František Maxmilián Kaňka, Petr Brandl, Anselmo Lurago, František Adámek, Matyáš Bernard Braun... Zkrátka celá generace, která vtiskla plastikám výraz, obrazům působivost, stavbám barokní krásu.

Na Husově náměstí jsme chvíli postáli před historickou budovou radnice. Místo, které z běžných dnů dobře známe, ale u něhož nás téměř nenapadne pozastavit se nad jeho dávnou historií... Pak jsme přešli k rekonstruované budově Muzea Bedřicha Hrozného. V minulosti sloužila jako špitál i jako radnice. Naše kroky dále směřovaly do evangelického areálu. Krátce jsme si vysvětlili některé dějinné souvislosti. Josefa II. by jistě

potěšilo, že informace o jím vydaném *Tolerančním patentu* už sypeme z rukávu. O dost skromnější stavba evangelického sboru dává tušit, že zde má baroko v porovnání s katolickým prostředím podobu velmi střízlivou a uměřenou, což si potvrdíme při následné návštěvě interiéru.

V baroku se mj. výrazně rozvíjelo hudební umění. Duchovní hudba tvořila nezbytnou součást náboženských mší a obřadů. Obecně měla prohloubit celkovou zbožnost a oddanost víře. Už jste někdy měli možnost sednout si do tichého kostela a naslouchat majestátním tónům varhan? Zažili jste, jak dokáže hudba zcela naplnit chrámový či kostelní prostor a jak si v té záplavě tónů, padajících a rozléhajících se z výšky, připadá člověk titěrný? My sice nejsme žádní zkušenější varhaníci, ovšem využili jsme možnost zahrát si na královský nástroj přímo v evangelickém kostele. I tak naše neumělá produkce zněla v prázdném prostoru docela majestátně.

Kratičký výšlap do kopce předznamenal poslední část naší vycházky po stopách baroka. Na nádvoří zámku jsme si vyprávěli o významu rodu Šporků pro celé lyské panství. Vnější popisem areálu bývalého kláštera bosých augustiniánů, dnes archivu, jsme celé rande s barokem zakončili.

Na závěr jsme se shodli, že nás baroko docela okouzlo. Jistě i my jsme se mu zalíbili. Má co ukázat a konverzace mezi námi také nevázla. Už máme domluvené další rande, protože určitě nechceme přijít o zřejmě nejvýraznější lákadlo lyského baroka – zámecký park s četnými sochami a plastikami. Počkáme ale až na jaro, kdy nás park po zimním oddychu jistě přivítá s otevřenou náručí.

Naše poděkování patří Muzeu Bedřicha Hrozného, zejména p. Ondřeji Rašínovi, za přípravu celé exkurze a za zajímavý výklad. Všechny načerpané

poznatky dále využijeme v hodinách dějepisu. Propojili jsme souvislosti z historie, výtvarné výchovy, hudební výchovy i dalších oborů. Mimochodem, nenapadá vás nějaký matematický způsob, jak ze země změřit výšku věže kostela sv. Jana Křtitele? Také takový úkol pro procvičení představivosti a mozkových závitů jsme si odnesli z naší dějepisné vycházky.

Za účastníky z 8. ročníku
Olga Gruhnová
Foto: ZŠ BH